

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Variace na řeckou strunu: Médeia podle Robinsona Jefferse a Mariny Carrové

Autor: Bc. Petra Huková

Vedoucí práce: Mgr. Michal Kleprlík, Ph.D.

Oponent: PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.

Práce se zabývá projekcí mytického příběhu *Médeia* v dramatech *Medea* (1946) Robinsona Jefferse a *By the Bog of Cats* (1998) Mariny Carrové. Stanoveným cílem bylo porovnat, jak se v těchto dvou dílech motiv Médeie proměňuje. Teze autorky je, že každé ze zvolených děl aktualizuje tradiční obraz této postavy a příběhu. Úvodní pojednání věnuje žánrové specifičnosti tragédie, k čemuž jako výchozí bod využívá Aristotelovy *Poetiky*. Na toto dílo primárně nahlíží skrze perspektivu Alana H. Sommersteina. Autorka dále rozvíjí pojetí Hegelovo, Nietzscheovo a konečně i Steinerovu tezi o vztahu mezi násilím v moderní společnosti, děsivou zkušeností světových válek, civilizační otupělostí („numbness“, s. 25) a úpadkem významu i zájmu o tragédii v současné společnosti. Celkově se jedná o relativně vyvážený, obsažný a logicky vyznívající přehled o hlavních způsobech chápání tohoto žánru. Nepřesvědčivě působí pouze analogie mezi dějovostí tragédie a D. H. Lawrenceovou definicí románu jako výrazu neustálé změny. Následuje pojednání o mýtu, který autorka na základě univerzálnosti mytických témat považuje za častou inspiraci pro tragické narativy. Argumentace je jasná a přesvědčivá. Vzhledem k tématu této diplomové práce bych však doporučil větší soustředěnost na dnešní význam a užití mýtu, spíše než na lichou snahu vystopovat původ mýtu (str. 29). Další složkou práce je příběh o Médeii a přehled o vývoji jeho dramatického zpracování. Autorka začíná Euripidovou verzí, aby následně sledovala proměnu příběhu v díle Senecově, Corneillově a v dílech z dvacátého století (Anouilh, Wolf). Cením si snahy obsáhnout genezi Médeina příběhu v jeho celistvosti, což vytváří skvělý základ pro následné rozborly díla Jeffersova a Carrové. V praktické části práce autorka velmi pečlivě srovnává rozličné atributy výstavby děje i postav, poměruje oba příběhy s Aristotelovou teorií tragédie i Euripidovou *Médeiou*. Analýza je přesvědčivá a dobře vystavěná, autorka dospívá k zajímavým závěrům. Ukazuje, že se Jeffersovi podařilo předložit příběh klasický, přizpůsobit ho poválečnému kontextu a po stránce žánrové *Médeu* vystavět jako tragédii v mnohém respektující Aristotelovy předpoklady. U Carrové shledává, že její hra je na rozdíl od Jeffersova pojetí zasazena do moderního kontextu, od Aristotelovy definice tragédie se odklání, postrádá některé ze základních prvků tradiční tragédie (str. 56) a těžiště výpovědi přesouvá k psychologii postavy. Práce jako celek je pečlivě vystavěna a založena na oddaném postoji k problematice. Určité pochybnosti však mám o relevanci autorčiny explicitně deklarované snahy (str. 42) ověřit, zda lze Jeffersovu *Médeu* a *By the Bog of Cats* Carrové možné považovat za tragédie. Takový záměr totiž částečně mívá cíl představený v zadání práce, který ji ukládá soustředit se na „rozličné uchopení podstaty tohoto řeckého mýtu.“ Domnívám se, že téma tragédie a její žánrové atributy v práci Bc. Hukové s chápáním mýtu soupeří o primární postavení. Závěr práce má svým pojetím blíže k Resumé než k vyvození obecnějších závěrů o zkoumané problematice.

K diskusi: Z epistemologického hlediska vnímáte slovo „mýtus“ spíše jako výpověď s univerzální pravdivostí nebo jako slovo označující nepravdivé tvrzení/narativ?

Bibliografie: Práce je založena na dostatečném množství rozličných a převážně kvalitních zdrojů.

Jazyk, styl a formální úprava: Text je napsán kultivovaným jazykem adekvátním pro magisterský stupeň studia. Příležitostné nedostatky nesnižují čtivost textu ani schopnost mu porozumět.

Celkové zhodnocení: Bc. Petra Huková se ve své práci ujala velmi zajímavého tématu. Je naprosto zřejmé, že svou diplomovou práci vytvořila na základě zevrubné obeznámenosti s vybraným dílem i odbornou literaturou z několika oblastí. Je zjevné, že na výzkumu pracovala s oddaností, která odráží její zájem o téma. Po zvážení všech aspektů práci rád doporučuji k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena stupněm „B“.

V Pardubicích 15. 1. 2024

PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.